

FOLKETINGET
STATSREVISORERNE

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

August 2023
– 22/2022

Rigsrevisionens beretning afgivet
til Folketinget med Statsrevisorernes
bemærkninger

Revisionen af statsregnskabet for 2022

22/2022

Beretning om

revisionen af statsregnskabet for 2022

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2023

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18:

Statsrevisorerne fremsender med deres bemærkning Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Alle ministre afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministrenes redegørelser.

På baggrund af ministrenes redegørelser og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i december 2023.

Ministrenes redegørelser, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorernes eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorernes Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2022, som afgives i februar 2024.

Statsrevisorernes bemærkning tager udgangspunkt i denne karakterskala:

Karakterskala

Positiv kritik	• finder det meget/særdeles positivt • finder det positivt • finder det tilfredsstillende/er tilfredse med
Kritik under middel	• finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	• finder det utilfredsstillende/er utilfredse med • påpeger/understreger/henstiller/forventer • beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	• kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper • påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	• påtaler skarpt og henleder særligt Folketingets opmærksomhed på

**Henvendelse vedrørende
denne publikation rettes til:**

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf.: 3337 5987
statsrevisorerne@ft.dk
www.ft.dk/statsrevisorerne

**Yderligere eksemplarer kan
købes ved henvendelse til:**

Stibo Complete lager og logistik
Vandtårnsvej 83A
2860 Søborg

Tlf.: 4322 7300
kundeservice@stibocomplete.com
http://www.stibocomplete.dk

ISSN online 2445-7361
ISBN online 978-87-7434-820-7
ISSN trykt 1602-9216
ISBN trykt 978-87-7434-819-1

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om revisionen af statsregnskabet for 2022

Statsrevisorernes grundlovsbestemte gennemgang af statsregnskabet baserer sig primært på Rigsrevisionens bevillingskontrol og vurdering af statsregnskabets rigtighed, der fremgår af denne *beretning nr. 22/2022 om revisionen af statsregnskabet for 2022*, og på de sager, som Rigsrevisionen på grund af sagernes kritiske, principielle eller tværgående betydning har valgt at rapportere om i *beretning nr. 21/2022 om revisionen af statens forvaltning i 2022*.

Statens driftsregnskab for 2022 udviste et overskud på 186,1 mia. kr. Statens udgifter var samlet set 769,3 mia. kr., og indtægterne var 955,4 mia. kr. Statens aktiver var 1.556 mia. kr., og passiverne var 955 mia. kr.

Statsrevisorerne konstaterer, at det samlede statsregnskab for 2022 er rigtigt og uden væsentlige fejl. Staten har i alle væsentlige henseender disponeret og overholdt bevillingerne, og staten har overholdt reglerne herfor. Statsrevisorerne noterer sig med tilfredshed, at Rigsrevisionen - efter 5 år med forbehold - ikke længere tager forbehold for Skatteministeriets § 38. Skatter og afgifter.

Statsrevisorerne finder det dog utilfredsstillende, at Rigsrevisionen har måttet tage forbehold for Erhvervsministeriets del af statsregnskabet. Det skyldes en væsentlig fejl i regnskabet, idet Erhvervsministeriet har en hensættelse på 5 mia. kr., som der ikke forventes at blive behov for.

Statsrevisorerne skal fremhæve disse svagheder i 4 ministeriers regnskaber og regnskabsforvaltning, som kan udgøre risici i forhold til en korrekt regnskabsaflæggelse eller en sikker og effektiv forvaltning af offentlige midler. Ingen af svaghederne har dog medført fejl i statsregnskabet.

Statsrevisorerne

14. august 2023

Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Mikkel Irminger Sarbo
Serdal Benli
Lars Christian Lilleholt
Monika Rubin

Skatteministeriets regnskaber og regnskabsforvaltning

- Skatteministeriet er nu i gang med at ændre regnskabspraksis, så udgifter til it-projekter fremadrettet registreres i overensstemmelse med statens regler. Statsrevisorerne og Rigsrevisionen har kritiseret denne praksis siden 2019.
- Der er fortsat usikkerhed om indregningen af værdien af borgeres og virksomheders gæld til inddrivelse i statsregnskabet. Skatteministeriet vurderer gælden til en værdi på 33,6 mia. kr., mens den nominelle værdi er 140,1 mia. kr., dvs. et potentielt tab på 106,5 mia. kr. Statsrevisorerne har kritiseret Skatteministeriets forvaltning af gældsinddrivelsen siden 2009.
- Der er fortsat et mangelfuldt kontrolmiljø vedrørende § 38. Skatter og afgifter. Det gælder særligt kontrolmiljøet i forhold til de it-systemer, som Skatteministeriet selv drifter. Statsrevisorerne og Rigsrevisionen har kritiseret kontrolmiljøet siden 2013.
- Skatteministeriet har ikke håndteret alle betydelige risici for fejl og svig som følge af mangler ved ministeriets styring af brugerrettigheder på § 38. Skatter og afgifter.

Forsvarsministeriets regnskabsforvaltning

- Der er fortsat ikke etableret et kontrolmiljø, der minimerer risikoen for fejl i regnskabet og risikoen for besvigelser. Den systemunderstøttede funktionsadskillelse i økonomisystemet DeMars er utilstrækkelig. Statsrevisorerne og Rigsrevisionen har kritiseret kontrolmiljøet siden 2019.
- Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses fakturahåndtering er så mangelfuld, at det i flere tilfælde har medført væsentlige udgifter til gebyrer og morarenter.

Beskæftigelsesministeriets regnskabsforvaltning

- Beskæftigelsesministeriets kontrol med refusion til kommunerne har ikke i tilstrækkelig grad sikret, at statsregnskabets oplysninger herom er korrekte. Der er bl.a. mangler i opfølgningen på konstaterede fejl og afvigelser og tilfælde af ufuldstændige dataoverførsler til it-systemet Ydelsesrefusion.

Finansministeriets regnskabsforvaltning

- Finansministeriets styring af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger (SKB) er ikke tilstrækkelig. Det gælder særligt gennemgang og overvågning af it-sikkerheden hos leverandøren.

Indholdsfortegnelse

1. Formål og konklusion	1
1.1. Baggrund	4
2. Ministeriernes regnskaber for 2022	5
2.1. Forbehold vedrørende ministeriernes regnskaber	5
2.2. Fremhævelser vedrørende ministeriernes regnskaber	6
3. Ministeriernes regnskabsforvaltning	8
3.1. Kontrolmiljø	8
3.2. Brugerrettigheder	12
3.3. It-sikkerhed	13
4. Sager, der kan afsluttes	15
 Bilag 1. Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2022	16
Bilag 2. Metodisk tilgang	20
Bilag 3. Sager, vi følger fra tidligere beretninger	22

Rigsrevisionen afgiver beretningen til Statsrevisorerne i henhold til § 17, stk. 1, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionens mandat til at gennemføre revisionen følger af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. § 3 i rigsrevisorloven.

Beretningen vedrører finanslovens §§ 1-2 og 5-42.

I 2022 har der været 34 ministre. Derudover har en række tidligere ministre haft ansvaret for sager, som vi fortsat følger. Vi har valgt ikke at oplyse de mange ministre, som har haft ansvaret for sagerne i beretningen.

Beretningen har i udkast været forelagt ministerierne, hvis bemærkninger i videst muligt omfang er afspejlet i beretningen.

1. Formål og konklusion

1. Rigsrevisionen har revideret statsregnskabet for 2022. Formålet med revisionen er at vurdere, om statsregnskabet er rigtigt, og om staten har overholdt bevillingerne, jf. rigsrevisorlovens § 17, stk. 1. Beretningen skal danne grundlag for Folketingets behandling af statsregnskabet.

Rigsrevisionen har også revideret ministeriernes regnskaber og bevillingsoverholdelse i 2022. Ministeriernes regnskaber indgår i statsregnskabet, idet hvert ministerium har ansvaret for en del af statsregnskabet. Rigsrevisionen afgiver selvstændige konklusioner om hver del af statsregnskabet. Figur 1 viser de 4 typer af konklusioner, som Rigsrevisionen anvender. Vores konklusion afhænger af, hvor mange fejl vi finder.

Figur 1
Rigsrevisionens standardkonklusioner

POSITIV KONKLUSION	KONKLUSION MED FORBEHOLD	AFKRÆFTENDE KONKLUSION	MANGLENDE KONKLUSION
			
Fejl og bevillingsafvigelser er ikke væsentlige	Fejl og bevillingsafvigelser er væsentlige, men ikke gennemgribende	Fejl og bevillingsafvigelser er væsentlige og gennemgribende	Fejl og bevillingsafvigelser er ukendte

En *positiv konklusion* betyder, at regnskabet er rigtigt. Vi vurderer, at det samlede statsregnskab er rigtigt, hvis eventuelle fejl og bevillingsafvigelser udgør under 1 % af statens samlede udgifter og indtægter, svarende til 17,2 mia. kr. Eventuelle fejl i et ministeriums del af statsregnskabet må ikke overstige 2 % af ministeriets indtægter og udgifter og må maksimalt udgøre 1 mia. kr.

En *konklusion med forbehold* betyder, at hovedparten af regnskabet er rigtigt, men at der er væsentlige fejl og bevillingsafvigelser i isolerede dele af regnskabet, dvs. at fejlene ikke er gennemgribende.

Høj grad af sikkerhed

En konklusion med høj grad af sikkerhed betyder, at Rigsrevisionen har gennemført tilstrækkelig revision til at sandsynliggøre, at der ikke kan være væsentlige fejl og bevillingsafvigelser i statsregnskabet. Det er en faglig vurdering på baggrund af Rigsrevisionens kendskab til ministerierne mv.

En *afkræftende konklusion* betyder, at regnskabet ikke er rigtigt, dvs. at der er væsentlige fejl og bevillingsafvigelser, der samtidig er gennemgribende og dermed ikke kan isoleres til bestemte dele af regnskabet.

En *manglende konklusion* betyder, at vi ikke kan vurdere, om regnskabet er rigtigt, fordi vi ikke har haft adgang til den nødvendige dokumentation.

Revisionen er udført i overensstemmelse med [standarderne for offentlig revision](#) og giver høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige fejl og bevillingsafvigelser i statsregnskabet. Vores metode er beskrevet i bilag 2.

Revisionen vedrører regnskabsåret 2022. Regeringsskiftet i december 2022 betyder, at ansvaret for regnskaberne nu er fordelt på 21 ministerier, og at nogle ministerier har ændret navn. I beretningen anvender vi de oprindelige navne, som fremgår af bevillingslovene og af statsregnskabet for 2022.

Hovedkonklusion

Rigsrevisionen vurderer, at det samlede statsregnskab for 2022 er rigtigt og dermed uden væsentlige fejl. Det betyder, at statsregnskabet i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler og afspejler statens indtægter, udgifter, aktiver og passiver i 2022. Rigsrevisionen vurderer desuden, at staten har overholdt bevillingerne i alle væsentlige henseender. Det betyder, at staten har disponeret over bevillingerne i overensstemmelse med disponeringsreglerne, jf. Rigsrevisionens erklæring om statsregnskabet for 2022 i bilag 1.

Ministeriernes regnskaber og regnskabsforvaltning

Rigsrevisionen har en *konklusion med forbehold* for Erhvervsministeriets del af statsregnskabet. Ministeriet har en hensættelse på 5 mia. kr., der ikke forventes at blive behov for. Fejlen er væsentlig målt i forhold til ministeriets indtægter og udgifter og medfører, at ministeriets og statens resultat er 5 mia. kr. bedre end oplyst i regnskabet, jf. afsnit 2.1.

Rigsrevisionen har en *positiv konklusion* om de øvrige ministeriers dele af statsregnskabet, som dermed vurderes at være uden væsentlige fejl og bevillingsafvigelser.

Rigsrevisionen fremhæver 2 forhold i Skatteministeriets dele af statsregnskabet, dvs. § 9. Skatteministeriet og § 38. Skatter og afgifter. Rigsrevisionen anvender fremhævelser til at gøre opmærksom på forhold, som brugere af regnskabet skal være særligt opmærksomme på, men som ikke har medført væsentlige fejl i regnskabet, jf. afsnit 2.2.

Endelig gør Rigsrevisionen opmærksom på svagheder i 4 ministeriers regnskabsforvaltning, bl.a. mangelfuldt kontrolmiljø, mangler i styringen af brugerrettigheder og mangler i styringen af it-sikkerhed. Rigsrevisionen omtaler bl.a. sagerne for at gøre opmærksom på behovet for at styrke kontrolmiljøet og dermed nedbringe risikoen for fejl i kommende regnskaber og minimere risikoen for besvigelser, jf. kapitel 3.

1.1. Baggrund

2. Finansministeren aflagde statsregnskabet for 2022 til Folketinget den 24. marts 2023. Statens indtægter er opgjort til 955,4 mia. kr., og udgifterne er opgjort til 769,3 mia. kr. Det giver et overskud på 186,1 mia. kr. Statens aktiver er opgjort til 1.556 mia. kr., og passiverne er opgjort til 955 mia. kr. ultimo 2022.

Tabel 1 viser Rigsrevisionens konklusion om det samlede statsregnskab for 2022 og Rigsrevisionens konklusioner om hvert ministeriums del af statsregnskabet. Tabellen viser også, hvilke ministerier der har sager, som er omtalt i beretningen.

Tabel 1
Rigsrevisionens konklusioner i 2022

	Regnskabet er rigtigt, og bevillingen er overholdt	Sager omtalt i beretningen
Det samlede statsregnskab (§§ 1-42)	✓	
§§ 1-2. Dronningen og medlemmer af det kongelige hus m.fl.	✓	
§ 5. Statsministeriet	✓	
§ 6. Udenrigsministeriet	✓	
§ 7. Finansministeriet	✓	Se pkt. 15.
§ 8. Erhvervsministeriet	Forbehold	Se pkt. 4.
§ 9. Skatteministeriet	✓*	Se pkt. 5.
§ 11. Justitsministeriet	✓	
§ 12. Forsvarsministeriet	✓	Se pkt. 9-10.
§ 13. Indenrigs- og Boligministeriet	✓	
§ 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet	✓	
§ 15. Social- og Ældreministeriet	✓	
§ 16. Sundhedsministeriet	✓	
§ 17. Bækæftigelsesministeriet	✓	Se pkt. 11.
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	✓	
§ 20. Børne- og Undervisningsministeriet	✓	
§ 21. Kulturministeriet	✓	
§ 22. Kirkeministeriet	✓	
§ 23. Miljøministeriet	✓	
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	✓	
§ 28. Transportministeriet	✓	
§ 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	✓	
§ 38. Skatter og afgifter	✓*	Se pkt. 6, 8, 13 og 16.
§§ 35-37 og 40-42. Generelle reserver, pensionsvæsenet, renter, genudlån mv., beholdningsbevægelser mv. og afdrag på statsgælden (netto)	✓	

✓ Positiv konklusion * Fremhævelse

Note: Revisionen af statsregnskabet §§ 1 og 2 vedrører Statsministeriets beregning og registrering af overførsler til kongehuset. Vi reviderer ikke statsregnskabet § 3. Folketinget.

Kilde: Rigsrevisionen.

2. Ministeriernes regnskaber for 2022

Ministerierne har ansvaret for, at deres del af statsregnskabet er rigtigt. Ministeriernes del af statsregnskabet skal omfatte alle ministeriets indtægter og udgifter i finansåret. Statsregnskabet skal også omfatte en række værdier (aktiver), som staten ejer, fx bygninger, anlæg og tilgodehavender fra borgere og virksomheder. Endelig har staten en række forpligtelser (passiver), fx statsgælden og statens tilsagn om at yde lån og tilskud. Reglerne for at opgøre og indregne oplysninger i statsregnskabet fremgår af bevillingslovene og af statens regnskabsregler.

3. I dette kapitel omtaler vi en sag, hvor vi har et forbehold som følge af en væsentlig fejl i Erhvervsministeriets del af statsregnskabet. Fejlen kan isoleres til én regnskabspost og er således ikke gennemgribende. Vores revision i 2022 har vist, at der ikke er væsentlige fejl og bevillingsafvigelser i de øvrige ministeriers dele af statsregnskabet. Vi omtaler også 2 sager, hvor der ikke er tale om fejl, men hvor vi fremhæver forhold i Skatteministeriets regnskaber.

2.1. Forbehold vedrørende ministeriernes regnskaber

Rigsrevisionen har en konklusion med forbehold, hvis hovedparten af ministeriets regnskab er rigtigt, men isolerede dele af regnskabet indeholder væsentlige fejl eller bevillingsafvigelser. Et forbehold betyder dermed, at regnskabet er rigtigt, bortset fra undtagelsen.

Erhvervsministeriets resultat er 5 mia. kr. bedre end oplyst i regnskabet

Erhvervsministeriet har en hensættelse på 5 mia. kr., der ikke forventes at blive behov for. Ministeriet burde derfor have nedskrevet hensættelsen til 0 kr. Konsekvensen af fejlen er, at ministeriets og statens resultat er bedre end oplyst i regnskabet. Fejlen er væsentlig, idet den svarer til 26,6 % af ministeriets indtægter og udgifter. Fejlen medfører et forbehold for § 8. Erhvervsministeriet.

4. Ministerierne skal hensætte beløb i regnskabet, som kan dække statens forpligtelser, og skal regulere det hensatte beløb, hvis ændrede forhold giver anledning til det, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 25 og Økonomitryrelsens vejledning om håndtering af hensatte forpligtelser.

ERHVERVSMINISTERIET

KONKLUSION MED
FORBEHOLD

I forbindelse med COVID-19-pandemien oprettede Erhvervsministeriet en ordning, som skulle forsikre virksomheders samhandel med udenlandske og indenlandske købere. Ordningen administreres af EKF Danmarks Eksportkreditfond på vegne af Erhvervsministeriet og løber frem til ultimo 2024. I juni 2022 aflagde EKF en særskilt årsrapport for ordningen vedrørende 2021. Det fremgik af årsrapporten, at EKF forventede, at ordningen ville give et betydeligt overskud og dermed ikke medføre forpligtelser for staten. Overskuddet skyldes, at de virksomheder, som er omfattet af ordningen, har betalt forsikringspræmier, der mere end dækker udgifterne til ordningen. Derfor burde ministeriet have nedskrevet det hensatte beløb til 0 kr. i 2022 og have nedbragt ministeriets udgifter med et tilsvarende beløb.

2.2. Fremhævelser vedrørende ministeriernes regnskaber

Rigsrevisionen anvender fremhævelser til at gøre opmærksom på forhold, som brugere af regnskabet skal være særligt opmærksomme på. En fremhævelse er en oplysning til regnskabslæseren om forhold, der ikke har givet væsentlige fejl i regnskabet.

SKATTEMINISTERIET

FREMHÆVELSE

Skatteministeriet er ved at omlægge sin regnskabspraksis for registrering af udgifter til it-projekter

Rigsrevisionen fremhæver, at Skatteministeriet har en dispensation fra Finansministeriet, der betyder, at Skatteministeriet kan indregne udgifter til it-projekter på baggrund af skøn. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at der ikke er væsentlige fejl i statsregnskabet § 9. Skatteministeriet.

Fortsat sag

Sagen om Skatteministeriets regnskabsmæssige håndtering af it-projekter blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 38, jf. bilag 3.

5. Rigsrevisionen har siden 2019 kritiseret, at Skatteministeriets praksis med at registrere udgifter til it-projekter ikke er i overensstemmelse med statens regler. Rigsrevisionen tog på den baggrund et forbehold for statsregnskabet § 9. Skatteministeriet i 2021.

Vores revision i 2022 har vist, at Skatteministeriet er i gang med at omlægge sin regnskabspraksis. Ministeriet har dog ikke implementeret nye forretningsgange i 2022, der kan understøtte den nye praksis. Med Finansministeriets godkendelse har Skatteministeriet fået dispensation til at registrere udgifter til it-projekter efter den gamle regnskabspraksis og efterfølgende korrigere beløbene på baggrund af skøn. Ministeriet har på den baggrund rettet registreringer for i alt knap 2 mia. kr. vedrørende regnskabsårene 2019-2022.

Der er usikkerhed om værdien af borgeres og virksomheders gæld til inddrivelse hos Skatteministeriet

Rigsrevisionen fremhæver, at der er usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af borgeres og virksomheders gæld til inddrivelse, men vurderer, at der ikke er væsentlige fejl i statsregnskabet oplysninger herom. Skatteministeriet har oplyst om usikkerhederne i statsregnskabet og har i højere grad taget højde for usikkerhederne end tidligere år.

6. Skatteministeriet skal indregne værdien af gæld til inddrivelse i statsregnskabet, jf. regnskabsbekendtgørelsen. Rigsrevisionen har siden 2018 kritiseret Skatteministeriets værdiansættelse af gælden. Fejl i værdiansættelsen af gælden indgik som en del af Rigsrevisionens forbehold for statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter i 2021.

Skatteministeriet har vurderet, at gælden har en værdi på 33,6 mia. kr. i statsregnskabet for 2022. Den nominelle værdi er 140,1 mia. kr., og dermed forventer ministeriet et potentielt værditab på 106,5 mia. kr. Hovedparten af gælden vedrører § 9. Skatteministeriet, § 17. Beskæftigelsesministeriet, § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet og § 38. Skatter og afgifter, jf. tabel 2.

Tabel 2

Værdien af gæld til inddrivelse i statsregnskabet for 2022

	Nominel værdi af gæld til inddrivelse	Hensættelse til potentielt værditab	Værdiansættelse af gæld til inddrivelse
§ 9. Skatteministeriet	17,0 mia. kr.	13,7 mia. kr.	3,4 mia. kr.
§ 17. Beskæftigelsesministeriet	16,7 mia. kr.	11,2 mia. kr.	5,5 mia. kr.
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	12,0 mia. kr.	5,8 mia. kr.	6,2 mia. kr.
§ 38. Skatter og afgifter	94,1 mia. kr.	75,6 mia. kr.	18,5 mia. kr.
Andre ministerområder	0,3 mia. kr.	0,2 mia. kr.	0,0 mia. kr.
I alt	140,1 mia. kr.	106,5 mia. kr.	33,6 mia. kr.

Note: Tabellen indeholder summer med afrundingsdifferencer på 0,1 mia. kr.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af statsregnskabet for 2022.

Vores revision i 2022 har vist, at Skatteministeriet har en mere retvisende værdiansættelse af de gældsposter, hvor der er tvivl om posternes datakvalitet og retskraft. Ministeriet har værdiansat den fejlbehæftede gæld lavere end den øvrige gæld. Der er dog fortsat usikkerhed om gældens værdi, bl.a. fordi ministeriet ikke har vurderet inddrivelsespotentialt for hele den fejlbehæftede del af gælden. Usikkerheden medfører, at gælden kan være værdiansat op til ca. 2,8 mia. kr. for lavt, hvoraf ca. 2 mia. kr. vedrører § 38. Skatter og afgifter, og ca. 0,8 mia. kr. vedrører de øvrige ministerområder. Der er også usikkerhed om gældens værdi, fordi ministeriets model for værdiansættelse forudsætter, at ministeriet har en effektiv systemunderstøttet inddrivelse, hvilket ikke er tilfældet, jf. beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2022. Ministeriet har oplyst om ovenstående usikkerheder i statsregnskabet.

SKATTEMINISTERIET

FREMHÆVELSE

Fortsat sag

Sagen om Skatteministeriets værdiansættelse af statens restancer blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2018, pkt. 37, jf. bilag 3.

3. Ministeriernes regnskabsforvaltning

3.1. Kontrolmiljø

Ministeriernes regnskabsforvaltning skal understøtte en sikker og effektiv forvaltning af de offentlige midler. Regnskabsforvaltningen skal også omfatte et kontrolmiljø, som understøtter, at ministerierne kan aflægge et rigtigt regnskab. For at minimere risikoen for fejl og svig er der endvidere krav om funktionsadskillelse. Funktionsadskillelsen skal understøtte, at samme person ikke har adgang til at disponere, godkende, bogføre og betale. Kravene fremgår af regnskabsbekendtgørelsen.

7. Vores revision omfatter en vurdering af, om ministerierne har et tilstrækkeligt kontrolmiljø. Vi har i forbindelse med revisionen i 2022 fundet 3 sager, hvor ministerierne har svagheder i deres kontrolmiljø. Vi har i revisionen taget højde for svaghederne, men omtaler sagerne i beretningen for at gøre opmærksom på behovet for at styrke kontrolmiljøet og dermed nedbringe risikoen for svig og for fejl i kommende statsregnskaber.

SKATTEMINISTERIET

SVAGHEDER I REGNSKABSFORVALTNINGEN

Fortsat sag

Sagen om Skatteministeriets mangelfulde kontrolmiljø blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2013, pkt. 115-116, jf. bilag 3.

Fortsat mangelfuldt kontrolmiljø i Skatteministeriet vedrørende § 38. Skatter og afgifter

Skatteministeriet har forbedret kontrolmiljøet i de it-systemer, der bliver driftet af eksterne leverandører. Ministeriet har dog fortsat ikke et tilstrækkeligt kontrolmiljø i forhold til de it-systemer, som ministeriet selv driver. Konsekvensen er, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har minimeret risikoen for fejl i regnskabet. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret væsentlige fejl i statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter.

8. Rigsrevisionen har siden 2013 kritiseret Skatteministeriets kontrolmiljø vedrørende statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter. Ministeriets mangelfulde kontrolmiljø har medført fejl og usikkerheder i statsregnskaberne og har indgået som en del af Rigsrevisionens forbehold for statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter i de seneste 5 år.

Vores revision i 2022 har vist, at der – i modsætning til tidligere år – ikke er væsentlige fejl i statsregnskabet § 38. Skatter og afgifter. Skatteministeriet har desuden forbedret sit kontrolmiljø. Ministeriet har bl.a. forbedret de kontroller, som skal give sikkerhed for fuldstændighed og nøjagtighed ved overførsel af data mellem væsentlige og centrale it-systemer, der bliver driftet eksternt.

Skatteministeriet har dog fortsat ikke etableret et tilstrækkeligt kontrolmiljø på alle områder. Ministeriet har fortsat ikke et tilstrækkeligt overblik over risikoen for, at der opstår fejl i de it-systemer, der bliver driftet internt, fx inddrivelsessystemet DMI og it-systemet DURO, der håndterer udbytterefusion. Der er derfor risiko for, at der kan opstå fejl, som ikke bliver opdaget i forbindelse med ministeriets håndtering af skatter og afgifter.

Skatteministeriet har oplyst, at ministeriet har igangsat et arbejde i 2023, der skal forbedre kontrolmiljøet i de internt driftede it-systemer.

Fortsat mangelfuldt kontrolmiljø i Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet har fortsat ikke i tilstrækkelig grad etableret et kontrolmiljø, der minimerer risikoen for fejl i regnskabet og risikoen for besvigelser. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret væsentlige fejl i regnskabet for 2022. Rigsrevisionen kan endvidere konstatere, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har en mangelfuld håndtering af fakturaer, der medfører, at nogle leverandører ikke får deres betaling til tiden, og at ministeriet har unødvendige udgifter til rykkergebyrer og renter.

Mangelfuldt kontrolmiljø

9. Rigsrevisionen har de seneste 4 år kritiseret, at Forsvarsministeriet har et mangelfuldt kontrolmiljø og ikke har overblik over, hvor der mangler funktionsadskillelse i økonomisystemet DeMars. Kravene om funktionsadskillelse fremgår af regnskabsbekendtgørelsen.

Vores revision i 2022 har vist, at Forsvarsministeriet har forbedret dele af sit kontrolmiljø. Ministeriet har bl.a. udviklet et værktøj i DeMars, der giver et overblik over de indkøb, hvor ministeriet skal udføre kompenserende kontroller, fordi indkøbet er gennemført uden systemunderstøttet funktionsadskillelse. Revisionen har imidlertid vist, at de kompenserende kontroller er mangelfulde hos Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse.

Forsvarsministeriet har oplyst, at ministeriet har arbejdet med systemunderstøttet funktionsadskillelse for en væsentlig del af ministeriets indkøb, og at ministeriet arbejder med at reducere risici. Revisionen har dog vist, at ministeriet fortsat ikke har sikret, at der er tilstrækkelig systemunderstøttet funktionsadskillelse i DeMars. Der er fx kun basal systemunderstøttet funktionsadskillelse for 2 ud af 4 indkøbstyper. Endvidere mangler der funktionsadskillelse for dele af den løn, der bliver udbetalt uden om lønsystemet. Det kan fx være ændringer og tilføjelser til en lønudbetaling. Ministeriet har ikke kunnet opgøre værdien af, hvor meget løn der udbetales uden funktionsadskillelse.

Desuden kan Forsvarsministeriet fortsat ikke dokumentere, at kun bemyndigede medarbejdere godkender de konkrete disponeringer. Ministeriet har igangsat et projekt, der skal løse udfordringerne på dele af indkøbsområdet. Ministeriet forventer at implementere projektet i 2024.

FORSVARSMINISTERIET

SVAGHEDER I REGNSKABSFORVALTNINGEN

Fortsat sag

Sagen om Forsvarsministeriets mangelfulde kontrolmiljø blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 21-23, jf. bilag 3.

Mangelfuld fakturahåndtering

10. Vores revision i 2022 har vist, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har udfordringer med at betale fakturaer til tiden. Ministerierne skal betale deres fakturaer til tiden for bl.a. at undgå udgifter til gebyrer og morarenter, hvilket fremgår af Økonomi-styrelsens vejledning om betalingsfrister og opkrævning af gebyrer og renter ved forsinket betaling. Forsvarsministeriet har oplyst, at ministeriet tager den mangelfulde fakturahåndtering meget alvorligt, og at ministeriet har nedsat en taskforce, der skal løse udfordringerne med rettidig betaling af fakturaer. Følgende 3 sager er eksempler på mangelfuld håndtering af fakturaer i Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse:

- **1 mio. kr. i renter til én leverandør.** Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skulle oprindeligt have betalt ca. 1,2 mio. kr. for opgaver, som styrelsen fik løst hos en privat leverandør i 2019. Styrelsen betalte først fakturaerne i 2022 med mere end 2 års forsinkelse og betalte 1 mio. kr. i renter, dvs. i alt 2,2 mio. kr.
- **1.200 rykkere fra én leverandør.** Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har betalt den pågældende leverandør ca. 200.000 kr. i rykkergebyrer og morarenter i 2022.
- **Inkassovarsel fra én leverandør.** Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har oplyst, at styrelsen har 132 fakturaer fra samme leverandør med overskredet betalingsfrist pr. 31. december 2022. Styrelsen har betalt ca. 350 fakturaer for sent til leverandøren i 2022, hvilket har kostet ca. 29.000 kr. i rykkergebyrer og morarenter.

Mangler i Beskæftigelsesministeriets kontrol med refusion til kommunerne

Beskæftigelsesministeriet fører ikke tilstrækkelig kontrol med data i det kommunale it-system Ydelsesrefusion og har en mangelfuld opfølgning, når der er indikationer på fejl. Konsekvensen er, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har minimeret risikoen for fejl i statsregnskabet. Rigsrevisionen har ikke konstateret væsentlige fejl i statsregnskabet for 2022.

11. Beskæftigelsesministeriet har ansvaret for, at statsregnskabets oplysninger om refusion til kommunerne er korrekte.

Beskæftigelsesministeriet er afhængig af oplysninger fra flere aktører og it-systemer for at kunne kontrollere grundlaget for afregningen af refusionen, jf. boks 1. Kravene til ministeriets kontrol fremgår af regnskabsbekendtgørelsen og af lovgivningen om kommunernes finansiering på ydelsesområdet. Ministeriet har adgang til alle nødvendige oplysninger og dokumenter for at kunne udføre kontrollen.

BESKÆFTIGELSES-
MINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

Boks 1**Ydelsesrefusion**

Den statslige refusion af visse overførselsindkomster, fx kontanthjælp og arbejdsløshedsdagpenge, beregnes i it-systemet Ydelsesrefusion. Systemet beregner også kommunernes medfinansiering af overførselsindkomsterne. Systemet modtager oplysninger fra flere aktører og it-systemer. Aktørerne er fx kommuner, a-kasser og Udbetaling Danmark, og it-systemerne er fx Kommunernes Sygedagpengesystem og elndkomst. KL ejer Ydelsesrefusion, og kommunernes it-fællesskab (KOMBIT) driver det. Systemet afregnede for i alt ca. 42 mia. kr. i 2022, hvoraf 15,4 mia. kr. var statens refusion til kommunerne, og 26,6 mia. kr. var kommunernes medfinansiering af overførselsindkomsterne.

Vores revision i 2022 har vist, at Beskæftigelsesministeriet ikke har tilstrækkelige kontroller vedrørende statens refusion til kommunerne via Ydelsesrefusion. Ministeriet vurderer hver måned, om summen af refusioner på tværs af kommunerne er sandsynlig. Kontrollen er primært baseret på den enkelte sagsbehandlers kendskab til niveauer for overførslerne og de forventede udsving. Derudover er kontrollen baseret på det datagrundlag, som er tilgængeligt for ministeriet på kontroltidspunktet. Datagrundlaget konsolideres de følgende måneder med væsentlige efterregistreringer, men ministeriet kontrollerer ikke efterfølgende, om ministeriets månedlige sandsynliggørelse fortsat er rigtig, når dataene er mere fuldstændige.

Beskæftigelsesministeriet har konstateret flere fejl i de data, der er sendt til Ydelsesrefusion fra de aktører og it-systemer, der er beskrevet i boks 1. Fejlene har medført forkert afregning mellem staten og kommunerne på ca. 1,8 mia. kr. over 3 år fra januar 2020, hvor Ydelsesrefusion blev taget i drift. Flere af fejlene skyldes ufuldstændige dataoverførsler. De konstaterede fejl er rettet i efterreguleringer og korrigeret i efterfølgende statsregnskaber.

Beskæftigelsesministeriet har endvidere en mangelfuld opfølgning på konstaterede mangler og afvigelser i Ydelsesrefusion. Fx har ministeriet konstateret, at visse udgifter og aktiviteter afviger fra det forventede i en periode på ca. 4 måneder i 2020. Afvigelserne er fortsat ikke håndteret efter 2½ år.

Beskæftigelsesministeriet har oplyst, at ministeriet vil udføre flere kontroller, styrke samarbejdet med KL og styrke dokumentationen for de månedlige kontroller.

3.2. Brugerrettigheder

Ministerierne skal sikre, at medarbejderne kun har de rettigheder i it-systemerne, der er nødvendige for at kunne udføre deres arbejdsopgaver, fx rettigheder til at oprette en betaling. Hvis medarbejderne har flere rettigheder end nødvendigt, er der risiko for, at medarbejderne kan misbruge rettighederne, herunder både oprette og betale en faktura, og dermed omgå funktionsadskillelsen.

12. Vores revision omfatter en vurdering af, om ministerierne har en tilstrækkelig styring af brugerrettigheder. Vi har i forbindelse med revisionen i 2022 fulgt op på en sag, som vi omtaler i beretningen for at gøre opmærksom på behovet for, at Skatteministeriet styrker kontrolmiljøet og dermed nedbringer risikoen for svig og for fejl i kommende statsregnskaber.

SKATTEMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN- SKABSFORVALTNINGEN

Fortsat sag

Sagen om manglerne ved Skatteministeriets styring af brugerrettigheder blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 25-26, jf. bilag 3.

Omada

Omada er Skatteministeriets nye system til styring af brugerrettigheder. Systemet skal løbende overtage styringen af brugerrettigheder i alle Skatteforvaltningens systemer.

Fortsat væsentlige mangler i Skatteministeriets styring af brugerrettigheder

Skatteministeriet har afdækket de væsentligste risici for besvigelser som følge af mangler ved ministeriets styring af brugerrettigheder på § 38. Skatter og afgifter. Ministeriet har dog ikke håndteret alle betydelige risici. Konsekvensen er, at der er øget risiko for fejl og svig. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret svig eller væsentlige fejl i regnskab for 2022.

13. Vi har fulgt op på en sag fra 2019 om væsentlige mangler i Skatteministeriets styring af brugerrettigheder på tværs af ministeriets it-systemer.

Vores revision i 2022 har vist, at Skatteministeriet har øget andelen af systemer, der styres via ministeriets nye brugerrettighedssystem Omada. Ministeriet mangler dog fortsat at sikre, at der i Omada er et overblik over alle de brugerrettigheder, der er oprettet eller ændret i ministeriets øvrige it-systemer. Det medfører ifølge ministeriet en øget risiko for besvigelser, fordi ministeriet ikke har et fuldstændigt og retvisende overblik over, hvem der er tildelt hvilke rettigheder i ministeriets it-systemer. Ministeriet har bl.a. ikke overblik over, om nogle medarbejdere har for brede rettigheder, dvs. flere rettigheder, end de har behov for i deres jobfunktion. Fx kan funktionsadskillelsen omgås i One Stop Moms 2 (OSM-2), fordi samme sagsbehandler har rettighed til at rette i bankkontonumre og frigive udbetalinger.

I forbindelse med revisionen har Skatteministeriet fx vurderet, at 440 ud af 568 medarbejdere ikke har behov for alle de rettigheder, de har fået tildelt i it-systemet Skattekontoen. Ministeriet har ikke tidligere kunnet tildele adgange med tilstrækkeligt begrænsede rettigheder til systemet, men har frem mod november 2022 udviklet en ny adgang, der kun giver de nødvendige rettigheder til at udføre afgrænsede arbejdsopgaver. Rettighederne for de 440 medarbejdere var ikke ændret ved udgangen af 2022. Ministeriet har oplyst, at de medarbejdere, der ikke har et arbejdsbetinget behov, har fået tildelt en mere begrænset adgang pr. juni 2023.

Skatteministeriet har pålagt personaleledere at kontrollere deres medarbejderes brugerrettigheder i systemerne hvert kvartal. Kontrollen skal sikre, at medarbejderne kun er tildelt rettigheder, som de har behov for i deres jobfunktion. Grundlaget for kontrollerne blev dog først etableret i efteråret 2022. Revisionen har dog også vist, at kontrollerne ikke altid bliver gennemført. Ministeriet har ikke kontrolleret roller med udvidede rettigheder i OSM-2, og i et andet system var 15 eksterne konsulenter tildelt brugerrettigheder, der fortsat var aktive 8 måneder efter tildelingen, selv om rettighederne ifølge ministeriets retningslinjer bør begrænses til 1 dag.

3.3. It-sikkerhed

Ministerierne har ansvaret for, at der er tilstrækkelig it-sikkerhed i ministeriernes it-systemer. Ministerierne skal bl.a. overvåge og gennemgå it-sikkerheden i systemerne og håndtere risikoen for brud på it-sikkerheden. Kravene til statens styring af it-sikkerheden fremgår af informationssikkerhedsstandard ISO 27001.

14. Vores revision omfatter en vurdering af, om ministerierne har en tilstrækkelig it-sikkerhed, der nedbringer risikoen for svig og for fejl i regnskaberne. Vi har i forbindelse med revisionen i 2022 fundet 2 sager, hvor ministerierne ikke har en tilstrækkelig it-sikkerhed. Vi omtaler sagerne i beretningen for at gøre opmærksom på behovet for at styrke it-sikkerheden og dermed nedbringe risikoen for svig og for fejl i kommende statsregnskaber.

Mangler i Finansministeriets styring af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger

Finansministeriet har ikke en tilstrækkelig styring af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger (SKB). Ministeriet har ikke overvåget og gennemgået it-sikkerheden hos leverandøren. Konsekvensen er, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har sikkerhed for, at betalingsafviklingen i SKB fungerer uden fejl og mangler. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret væsentlige fejl i statsregnskabet for 2022.

15. Alle betalinger i staten håndteres i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger (SKB). SKB håndterer betalinger for ca. 1.800 mia. kr. om året. Driften af SKB varetages af en ekstern leverandør, som bl.a. håndterer it-sikkerheden i systemet. Finansministeriet er ansvarlig for leverandørstyringen og skal derfor regelmæssigt overvåge, gennemgå og auditere leverandørens ydelser for at sikre it-sikkerheden. Det følger af informationssikkerhedsstandard ISO 27001, afsnit 15.

Finansministeriet kan bl.a. varetage leverandørstyringen ved at modtage revisorerklæringer og ved løbende at følge it-sikkerheden i SKB. Ministeriet modtager en revisorerklæring om SKB, som dog ikke er tilstrækkelig, da den ikke dokumenterer, hvilke it-kontroller i SKB den eksterne revisor har gennemgået. Derfor ved ministeriet ikke, om leverandøren opfylder de krav til it-sikkerhed, som fremgår af kontrakten mellem ministeriet og leverandøren. Ministeriet følger heller ikke løbende it-sikkerheden i SKB, fx på driftsmøder med leverandøren. Der er således risiko for, at ministeriet ikke sikrer, at brud på it-sikkerheden i SKB håndteres. Finansministeriet har oplyst, at ministeriet har indledt en drøftelse med leverandøren om at modtage de rapporteringer, som Rigsrevisionen anbefaler.

It-sikkerhed

It-sikkerhed skal beskytte kritiske it-systemer, herunder oplysninger om borgere og virksomheder. Ministeriernes styring af it-sikkerheden skal tilgodes 3 overordnede krav: fortrolighed, integritet og tilgængelighed.

FINANSMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

SKATTEMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

Mangler i Skatteministeriets styring af it-sikkerheden i systemet One Stop Moms 2

Skatteministeriet har taget systemet One Stop Moms 2 (OSM-2) i brug, selv om der ikke er tilstrækkelig it-sikkerhed, og systemet stadig er under udvikling. Konsekvensen er, at der er risiko for, at OSM-2 ikke fungerer som forudsat ved afregningen af moms for varer, der er handlet i EU.

16. One Stop Moms 2 (OSM-2) bruges til at afregne moms for varer, som er blevet handlet i EU. Skatteministeriet har ikke fastlagt, hvordan ministeriet skal styre den fortsatte udvikling, test og idriftsættelse af ændringer i systemet, hvilket ellers er et krav for statslige virksomheder. Ministeriet har udarbejdet en overordnet plan for, hvad der skal udvikles i systemet inden for en 2-årig periode, men opgaverne er ikke tilstrækkeligt beskrevet. Den manglende dokumentation og koordinering medfører øget risiko for systemfejl og driftsforstyrrelser.

Skatteministeriet har heller ikke ledelsesgodkendte beredskabsplaner for OSM-2, herunder nødplaner, indsatsplaner og reetableringsplaner. Endvidere tester ministeriet ikke regelmæssigt de beredskabsplaner, som ministeriet har.

4. Sager, der kan afsluttes

17. Rigsrevisionen vurderer, at ministerierne har taget initiativer, der imødekommer kritikken i nedenstående 2 sager. Sagerne er fra tidligere beretninger om revisionen af statsregnskabet. Bilag 3 giver et overblik over alle de sager, vi følger.

Justitsministeriet har forbedret forretningsgange og kontroller for udbetaling af kompensation for merudgifter til værnemidler mv.

18. Vi har fulgt op på en sag fra 2020 om utilstrækkelige forretningsgange og kontroller med udgifter til indkøb af værnemidler mv.

Styrelsen for Forsyningssikkerhed har varetaget opgaven med at udbetale kompensation for merudgifter til værnemidler mv. i 2022. Styrelsen har en instruks, som beskriver, hvordan myndigheder, der modtager tilskud, skal opgøre de merudgifter, som de kan kompenseres for. Styrelsen har indhentet revisorerklæringer fra tilskudsmodtagernes revisorer, som dokumenterer, at tilskudsmodtagerne har opgjort merudgifterne til værnemidler, tests mv. i henhold til instruksen. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Beskæftigelsesministeriet har forbedret kontrollen med udbetaling af refusion til kommuner

19. Vi har fulgt op på en sag fra 2018 om mangelfulde forretningsgange på refusionsområdet og manglende fokus på styring af it-sikkerheden i refusionssystemet DKRS. Sagen vedrører en isoleret del af Beskæftigelsesministeriets udbetaling af refusion og handler ikke om it-systemet Ydelsesrefusion, der er omtalt i pkt. 11.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har forbedret forretningsgange på området og har indført en kvartalsvis afstemning mellem kommunernes og bankens registreringer. Afstemningen viste et tilfredsstillende resultat. STAR har endvidere sikret funktionsadskillelse i refusionssystemet DKRS og har indført månedlig logging af aktiviteter og ændringer. Vores revision har desuden vist, at STAR har sikret, at udviklings- og driftsmiljøet er adskilt. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen, den 3. august 2023

Birgitte Hansen
rigsrevisor

/Yvan Pedersen
afdelingschef

JUSTITSMINISTERIET

Tidligere omtale af sagen

Sagen om Justitsministeriets forretningsgange og kontroller med udgifter til indkøb af værnemidler mv. blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2020, pkt. 36, jf. bilag 3.

BESKÆFTIGELSES-
MINISTERIET

Tidligere omtale af sagen

Sagen om Beskæftigelsesministeriets kontrol med udbetaling af refusion til kommuner blev første gang omtalt i beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2018, pkt. 33, jf. bilag 3.

Bilag 1. Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2022

Konklusion

Rigsrevisionen har revideret statsregnskabets hovedbind (dvs. A. Oversigter og B. Bevillinger og regnskab) samt den tilhørende budget- og regnskabsspecifikation og bevillingsafregning. Vi har dog ikke revideret statsregnskabets § 3. Folketinget. Statsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med bevillingslovene (dvs. finansloven og tillægsbevillingsloven for 2022) og de statslige regnskabsregler.

Det er Rigsrevisionens vurdering:

- at statsregnskabet er rigtigt i alle væsentlige henseender, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og de statslige regnskabsregler
- at staten har overholdt bevillingerne og disponeringsreglerne i alle væsentlige henseender.

Grundlag for konklusion

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, som sikrer, at vi opfylder rigsrevisorlovens § 3 og § 17 (jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012).

Vores ansvar ifølge standarderne for offentlig revision er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Rigsrevisionens ansvar for revisionen af regnskabet".

Rigsrevisor er uafhængig af ministerierne i overensstemmelse med rigsrevisorlovens § 1, stk. 6.

Rigsrevisionen vurderer, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af statsregnskabet for 2022 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelse. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring, kan blive vurderet på ny.

Ministeriernes ansvar for regnskabet

Finansministeren fremlægger det samlede statsregnskab for Folketinget. Statsregnskabet skal i sin opstilling følge det pågældende års finans- og tillægsbevillingslove og skal omfatte alle statens indtægter og udgifter for det forløbne finansår, statens aktiver og passiver og bevægelserne heri i årets løb. Statsregnskabet er en sammenstilling af regnskaberne for ministerierne, der igen er en sammenstilling af regnskaberne for de enkelte virksomheder.

Ministerierne har ansvaret for at udarbejde et rigtigt regnskab i overensstemmelse med bevillingslovene og de statslige regnskabsregler. Ministerierne har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ministerierne anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ministerierne og de enkelte virksomheder under ministeriernes ressource har desuden ansvaret for at vælge og anvende en hensigtsmæssig regnskabspraksis og for at udøve regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Statsregnskabet omfatter oplysninger, som ministerierne modtager fra Udbetaling Danmark og kommunerne. En række ministerier har ansvaret for, at sådanne oplysninger indgår i statsregnskabet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler. Ministerierne kan dog ikke verificere alle oplysninger fra Udbetaling Danmark og kommunerne, inden statsregnskabet bliver aflagt. Det skyldes, at Udbetaling Danmark og kommunerne afgiver regnskaber senere end staten. Derfor er det vigtigt, at ministerierne baserer oplysninger fra Udbetaling Danmark og kommunerne på det bedst mulige grundlag og får verificeret oplysningerne efterfølgende. Udbetaling Danmarks oplysninger verificeres ved, at oplysningerne skal indgå i Udbetaling Danmarks ordningsregnskaber og årsrapport, der revideres af en godkendt revisor, inden Rigsrevisionen afgiver erklæring om statsregnskabet. Kommunernes oplysninger verificeres via revisorerklæringer, der først foreligger, efter Rigsrevisionen har afgivet erklæring om statsregnskabet. Ministerierne skal korrigere eventuelle fejl i et efterfølgende statsregnskab, så statsregnskabets oplysninger er rigtige set over en årække.

Ministerierne har desuden ansvaret for at overholde bevillingerne og disponeringsreglerne. Ministerierne er ansvarlige for, at ministeriernes dispositioner har den nødvendige bevilling, og at de indtægter og udgifter, der opgøres i statsregnskabet, opnås og anvendes i overensstemmelse med de formål og betingelser, som bevillingerne fastlægger. I de tilfælde, hvor disse forudsætninger ikke er til stede, har ministerierne ansvaret for at oplyse Folketinget på passende vis og søge bevillingerne ændret.

Departementerne skal føre tilsyn med virksomhedernes overholdelse af reglerne om statens regnskabsvæsen og godkende ministerområdets årlige regnskab.

Rigsrevisionens ansvar for revisionen af regnskabet

Rigsrevisionens mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt at afgive en erklæring med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er ikke en garanti for, at en revision altid vil afdække væsentlige fejlinformationer, når sådanne findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet er væsentlige.

Vi udfører revisionen i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, hvilket indebærer, at vi foretager faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover indebærer det følgende:

- Vi identificerer og vurderer risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Vi udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Vi opnår forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af ministeriets interne kontrol.
- Vi tager stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ministeriet, er passende, og om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ministeriet har udarbejdet, er rimelige.
- Vi efterprøver om oplysninger, der er udarbejdet af Udbetaling Danmark, a-kasser eller kommuner, er blevet optaget korrekt og fuldstændigt i statsregnskabet, og om ministeriet har verificeret oplysningerne fra tidligere regnskabsår og foretaget de fornødne korrektioner i statsregnskabet.
- Vi sammenholder regnskabstallene med bevillingerne på de enkelte hovedkonti for at vurdere, om bevillingerne er overholdt.

Som led i revisionen af statsregnskabet reviderer vi de enkelte paragrafregnskaber i statsregnskabet. Vi afgiver selvstændige erklæringer om paragrafregnskaberne. Hvis erklæringen om en paragraf indeholder forbehold eller andre modifikationer, vil vi oplyse Statsrevisorerne herom i kapitel 3 i denne beretning om revisionen af statsregnskabet for 2022.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

De enkelte ministerier har ansvaret for, at de dispositioner, der er omfattet af statsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ministerierne har også ansvaret for at tage skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af statsregnskabet. Ministerierne har i den forbindelse ansvaret for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsomhed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af statsregnskabet er det Rigsrevisionens ansvar at gennemføre juridisk-kritiske revisioner og forvaltningsrevisioner af udvalgte afgrænsede emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Revisionerne planlægges og prioriteres over en 5-årig periode, og emnet for hver revision er afgrænset til bestemte dispositioner, systemer eller processer, hvor vi vurderer, at der kan være risiko for væsentlige regelbrud eller forvaltningsmangler.

Konklusionerne og afgrænsningen af de revisioner, der vedrører regnskabsåret, rapporteres til ministeriet. Hvis en revision giver anledning til en kritisk udtalelse, vil det fremgå af Rigsrevisionens erklæring om det relevante paragrafregnskab. Derudover vil den kritiske udtalelse blive rapporteret til Statsrevisorerne i beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2022.

Rigsrevisionen, den 3. august 2023

Birgitte Hansen
rigsrevisor

/Yvan Pedersen
afdelingschef

Bilag 2. Metodisk tilgang

Fejl

Det tæller som en fejl, hvis en oplysning i regnskabet ikke overholder reglerne. Vi opgør fejlen som forskellen mellem det beløb, der fremgår, og det beløb, der burde fremgå, hvis posten var i overensstemmelse med reglerne. Vi betragter det også som en fejl, hvis en post ikke er klassificeret eller præsenteret i overensstemmelse med reglerne.

Bevillingsafvigelser

Det er en bevillingsafvigelse, hvis ministeriet opkræver indtægter eller afholder udgifter uden forudgående bevilling, og hvis ministeriet ikke overholder de beløb og forudsætninger, der knytter sig til bevillingen.

Vi gennemfører den revision, der er nødvendig, for at vi kan opnå høj grad af sikkerhed for, at oplysningerne i regnskabet er rigtige, dvs. opgjort, indregnet og præsenteret i overensstemmelse med bevillingslovene, statens regnskabsregler og disponeringsreglerne. Revisionen giver os høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige fejl og bevillingsafvigelser. Vi tilpasser omfanget af revisionen og revisionshandlingerne efter, hvordan vi systematisk og effektivt kan opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for konklusionen i erklæringen.

Afgrænsning

Revisionen har omfattet statsregnskabets hoveddel (dvs. A. Oversigter og B. Bevillinger og regnskab) samt den tilhørende budget- og regnskabsspecifikation og bevillingsafregning. Revisionen af statsregnskabets §§ 1 og 2 vedrører Statsministeriets beregning og registrering af overførsler til kongehuset. Vi reviderer ikke statsregnskabets § 3. Folketinget.

Vi omtaler revisionsresultater, som vi har opnået frem til juni 2023, hvis de er relevante for sagerne i beretningen.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

Revisionshandling

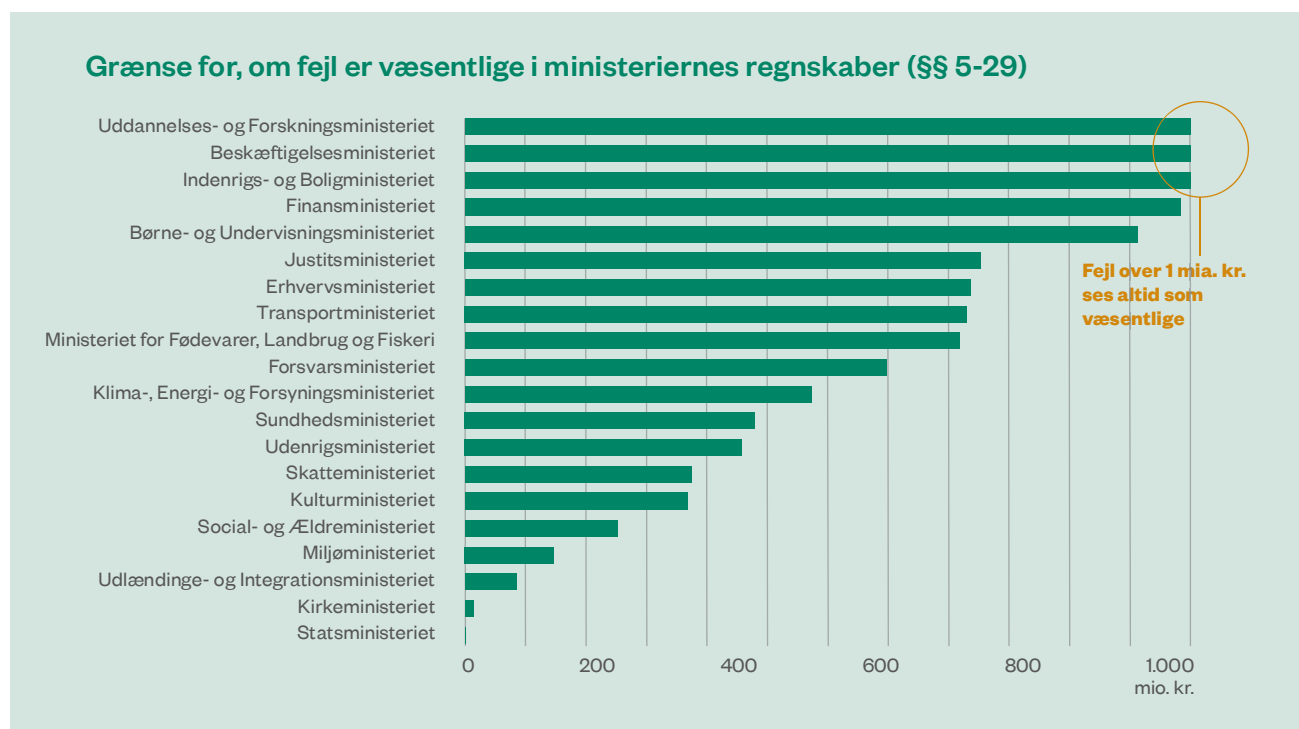
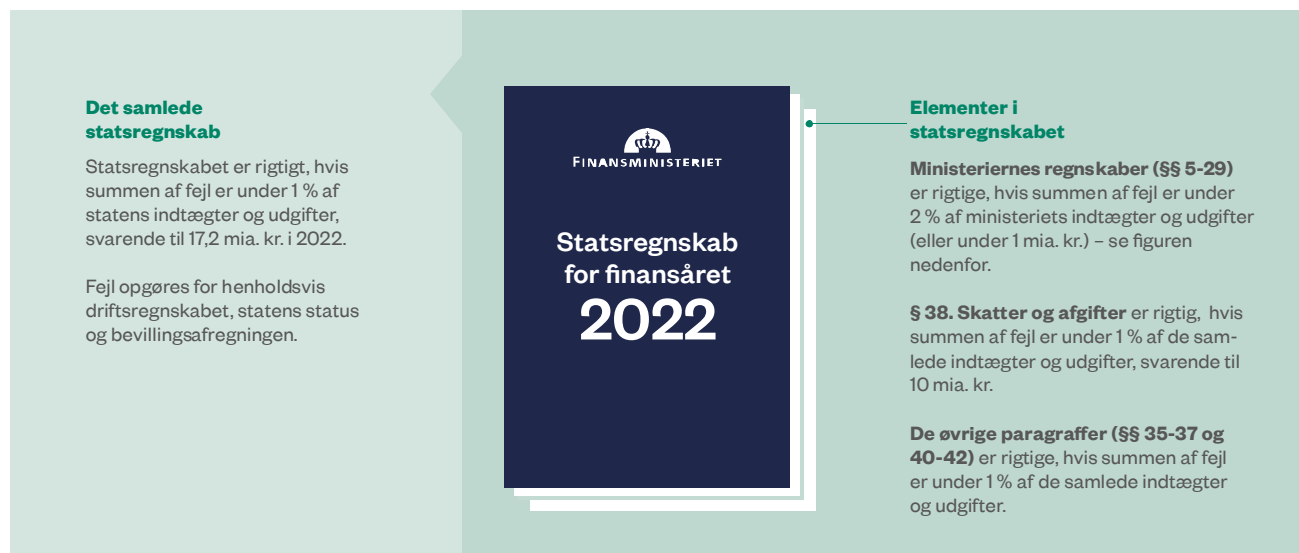
Omfanget af revisionen afhænger af, om ministeriet har etableret velfungerende regnskabssystemer og har pålidelige forretningsgange og et stærkt kontrolmiljø. Vi undersøger og tester indledningsvist, om centrale kontroller er effektive. Det gør vi fx ved at gennemgå ministeriets forretningsgange og dokumentation for ministeriets egne kontroller. Vi interviewer også centrale medarbejdere og analyserer relevante data. Vi udtager stikprøver, der kan afdække, om ministeriet i praksis har hensigtsmæssige forretningsgange og kontroller. Vi udvider revisionen med analyser, tests og andre handlinger, indtil vi har opnået et tilstrækkeligt revisionsbevis. Dermed stiger omfanget af revisionen, hvis ministeriets kontroller er mangelfulde, eller hvis ministeriet ikke kan dokumentere sine egne kontroller.

Ved en bevillingskontrol vurderer vi, om ministeriet har overholdt bevillingerne og disponeringsreglerne. Vi undersøger og tester, om Folketinget har givet ministerierne bevilling til de indtægter og udgifter, der indgår i statsregnskabet.

Afslutningsvist gennemgår vi de delkonklusioner, fejl og bevillingsafvigelser, som revisionen har afdækket. På den baggrund vurderer vi, om summen af fejl og bevillingsafvigelser er så væsentlige, at det påvirker vores konklusion. Vores 4 standardkonklusioner er nærmere forklaret i figuren på side 1. Figur A viser grænserne for, om vi betegner en fejl eller bevillingsafvigelse som væsentlig.

Figur A

Hvornår er fejl væsentlige?

Kilde: Rigsrevisionen.

Vi sender hvert år en erklæring til ministeriet om de dele af statsregnskabet, som ministeriet har ansvaret for. Hvis der er væsentlig kritik i en erklæring, vil vi orientere Statsrevisorerne i beretningen om revisionen af statsregnskabet.

Bilag 3. Sager, vi følger fra tidligere beretninger

Bilaget viser 12 sager, som vi følger fra tidligere beretninger til Statsrevisorerne om revisionen af statsregnskabet. Vi følger sagerne, indtil ministerierne har løst de problemer, som vi og Statsrevisorerne har påpeget.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Bemærkning
§ 9. Skatteministeriet		
Regnskabsmæssig håndtering af it-projekter i Skatteministeriet	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 38 • Notat af 7. december 2020, pkt. 14 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 32 • Notat af 26. november 2021, pkt. 9 • Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.1 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 6 • Pkt. 5 i denne beretning.	
§ 11. Justitsministeriet		
It-sikkerhed i Navision Stat hos Direktoratet for Kriminalforsorgen	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 34. • Notat af 7. december 2020, pkt. 11.	
Forretningsgange og kontroller med udgifter til indkøb af værnemidler mv.	• Beretning nr. 18/2020, pkt. 36 • Notat af 26. november 2021, pkt. 11 • Pkt. 18 i denne beretning.	Rigsrevisionen vurderer, at sagen kan afsluttes
Risikovurdering og godkendelse af it-projektet NyX	• Beretning nr. 20/2021, pkt. 22 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 11.	
§ 12. Forsvarsministeriet		
Forsvarsministeriets kontrolmiljø på indkøbsområdet	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 21-23 • Notat af 7. december 2020, pkt. 5 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 25-28 • Notat af 26. november 2021, pkt. 6 • Beretning nr. 20/2021, pkt. 26-29 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 12 • Pkt. 9-10 i denne beretning.	
§ 17. Beskæftigelsesministeriet		
Beskæftigelsesministeriets kontrol med udbetaling af refusion til kommuner	• Beretning nr. 20/2018, pkt. 33 • Notat af 27. november 2019, pkt. 17 • Beretning nr. 19/2019, pkt. 32 • Notat af 7. december 2020, pkt. 9 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 29 • Notat af 26. november 2021, pkt. 7 • Pkt. 19 i denne beretning.	Rigsrevisionen vurderer at sagen kan afsluttes.
§ 20. Børne- og Undervisningsministeriet		
Styrelsen for It- og Lærings kontroller i tilskudsberegningssystemet CØSA	• Beretning nr. 18/2020, pkt. 30 • Notat af 26. november 2021, pkt. 7.	

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Bemærkning
§ 28. Transportministeriet		
Banedanmarks kontrolmiljø i SAP	- Beretning nr. 19/2019, pkt. 33 - Notat af 7. december 2020, pkt. 10.	
§ 38. Skatter og afgifter		
Skatteministeriets værdiansættelse af statens restancer	- Beretning nr. 20/2018, pkt. 37 - Notat af 27. november 2019, pkt. 20 - Beretning nr. 19/2019, pkt. 11-14 - Notat af 7. december 2020, pkt. 4 - Beretning nr. 18/2020, pkt. 10-13 - Notat af 26. november 2021, pkt. 5 - Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.3 - Notat af 7. februar 2023, pkt. 8 - Pkt. 6 i denne beretning.	
Skatteministeriets brugerrettighedsstyring	- Beretning nr. 19/2019, pkt. 25-27 - Notat af 7. december 2020, pkt. 7 - Pkt. 13 i denne beretning.	
SKATs regnskabsforvaltning vedrørende § 38	- Beretning nr. 28/2013, pkt. 115-116 - Notat af 22. januar 2015, pkt. 39 - Beretning nr. 23/2014, pkt. 106 - Notat af 23. december 2015, pkt. 21 - Beretning nr. 25/2016, pkt. 88-91 - Notat af 17. januar 2017, pkt. 18-22 - Beretning nr. 21/2016, pkt. 122-126 og pkt. 140 - Notat af 12. januar 2018, pkt. 44 - Beretning nr. 20/2017, pkt. 78-82 - Notat af 29. november 2018, pkt. 33 - Beretning nr. 20/2018, pkt. 10-17 - Notat af 27. november 2019, pkt. 5 - Beretning nr. 19/2019, pkt. 9-18 - Notat af 7. december 2020, pkt. 4 - Beretning nr. 18/2020, afsnit 3.1 - Notat af 26. november 2021, pkt. 5 - Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.3 - Notat af 7. februar 2023, pkt. 8 - Pkt. 8 i denne beretning.	
Flere ministerier		
Brugerrettighedsstyring i Statens Lønssystem hos Uddannelses- og Forskningsministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Social- og Indenrigsministeriet (nu Social-, Bolig- og Ældreministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet), Børne- og Undervisningsministeriet og Kulturministeriet	- Beretning nr. 19/2019, pkt. 28-31 - Notat af 7. december 2020, pkt. 8.	